Melléklet

A mintaprogram a minőségi időskorért projekt bemutatása

Kedves Olvasó!

Szűkebb pátriánk Alsómocsolád 351 lelket számláló több mint hétszáz éves település Baranya Megye Északi szegletében, a megyeszékhelytől, Pécstől légvonalban mintegy 25 km-re északra, a Mecsek hegység festői szépségű lankáin, az úgynevezett „Hegyhát" nagyföldrajzi tájegységben, dombokkal körülvéve keletről és tavakkal határolva nyugatról.

A község összközműves, valamennyi útja aszfaltozott, csapadékvíz elvezető rendszere kiépített. Vezetékes ivóvíz hálózattal rendelkezik. A keletkező szennyvizet, saját - ún. élőgépes - szennyvíz tisztítómű tisztítja. Távközlési és informatikai kapcsolatai korszerűek, minden igényt kielégítenek. A község utcái, terei rendezettek.

Mezőgazdasági adottságai nem szerencsések, ennek ellenére jelentős növénytermesztési kultúrával és fejlett állattenyésztési hagyományokkal rendelkezik. Termőföldjei gondosan művelek. Erről a helybéli mezőgazdasági vállalkozók gondoskodok.

Alsómocsoládon minden eszközt megragadva igyekszünk a családi gazdálkodást visszahonosítani. Célunk, a hagyományos falusi értékek újrateremtése, meglévő értékeink megőrzése, a létrehozott erőforrások gazdaságos kihasználása, annak érdekében, hogy az Alsómocsoládon élők ismét élhessenek a környezet – kiskertek, gazdasági épületek és eszközök, erdők, mezők – biztosította gazdálkodási lehetőségekkel. Az önellátó képesség növelése érdekében több programot is indítottunk. Ezek közül kiemelendő: a Sorsfordító Sorsformáló program, a START Munkaprogram és a „Magunk kenyerén" helyi gazdaságfejlesztési program.

Alsómocsolád lakói erős minden körülmények között élni akaró és tudó közösséget alkotnak. Saját utunkat járva kerestük és keressük a megújulás lehetőségeit, megvalósítva szinte mindent, amit elképzeltünk. Védjük megmaradt értékeinket, őrizzük mindazt, amit őseink ránk hagytak. Elkötelezett polgárok, munkatársak és segítők sorakoztak fel az önkormányzat mögött, hogy valóra váltsuk tervinket.

Az összegyűjtött és rendszerezett szellemi értékeinket megosztjuk másokkal is. Arra törekszünk, hogy a „kistelepülési lét" minden területén újat alkossunk a „közjót" szolgálva.

Alsómocsoládon legfőbb érték az ember. Községünk minden polgára egyformán fontos a közösség számára. A gyermek és ifjúsági korosztályra, mint a jövő letéteményesére tekintünk. A rendelkezésünkre álló forrásokat úgy használjuk fel, intézményeinket úgy működtetjük, hogy fiataljaink megfelelő készségekkel, képességekkel, nyitottsággal, rugalmassággal és toleranciával rendelkezzenek. A változásoknak ne elszenvedőivé, hanem generálóivá, tudatos, felelős állampolgárokká váljanak. Legyenek képesek szembenézni a globalizálódott világ kihívásaival, de tudják, van egy hely a világban, amely hazavárja őket, mely a gyökereiket, az otthont jelenti számukra.

Alsómocsoládon kiemelt figyelem veszi körül az idős generációt is, amely bennünket nehéz körülmények között felnevelt, akiktől a tisztességet, a tartást, a munka iránti szeretetet és a család fontosságát megtanultuk.

Minden életkorban - így az évek előrehaladtával is - fontos, hogy hasznosnak érezzük magunkat, hogy tartozzunk valahová, hogy problémáinkat őszintén elmondhassuk, hogy testileg,

lelkileg egészségesek legyünk. Kell, hogy legyenek ünnepeink, és egyéb olyan alkalmak mikor együttlehetünk másokkal, kikapcsolódhatunk, vagy éppen tanulhatunk valami újat, vagy együtt tevékenykedhetünk a község érdekében. Az Önkormányzat sokirányú gondoskodásának egyik jó példája a fiatalok és az idősek között létrejött „Generációs híd” programis.

Egy társadalom fejlettségét mutatja az is, hogyan bánik az elesettekkel, kiszolgáltatottakkal. Alsómocsoládon igyekszünk komplex védőhálót kiépíteni, mely segít kiegyenlíteni a jelenlévő különbségeket, védelmezi az önmaguk védelmére képteleneket, motiválja a reményvesztetteket, a kiábrándultakat. A társadalmi gondoskodás egyik megnyilvánulása volt a vezetésünkkel sikeresen lebonyolított, tizenegy községet átfogó Köz-Tér-Háló program.

Polgárainknak napi segítséget nyújt a falugondnoki szolgálat, az Őszi Fény Idősek Otthona Integrált Szociális Intézmény, vagy a Teleház számtalan programja, mely a szemléletformálást, az életminőség javítását célozza meg a segítségre szorulók aktivitására építve, nem csupán értük, hanem velük karöltve!

Nyitottak, kísérletezők és befogadóak vagyunk minden új iránt, amiről azt gondoljuk, hasznunkra lehet. Szívesen megyünk tanulni másokhoz, és szeretettel várjuk a hozzánk érkezőket, hogy megmutassuk mindazt, amit létrehoztunk, megismertessük vendégeinkkel, éppen futó vagy előkészítés alatt álló projektjeinket, kiemelve a számukra is hasznosítható elemeket, de rámutatva a nehézségekre és az esetleges buktatókra is.

Ebben a kiadványban az EGT/Norvég Finanszírozási Mechanizmus 2009-2014-es időszakának Kapacitásfejlesztés és intézményközi együttműködés programja keretében meghirdetett „Önkormányzati kapacitásfejlesztés a helyi közszolgáltatások minőségének javítása és a helyi gazdaságfejlesztés érdekében” című pályázati felhívásra benyújtott HU11-0005-A1-2013 azonosítószámú, Mintaprogram a minőségi időskorért elnevezésű projektet és az ahhoz kapcsolódó aktuális információkat ismerheti meg a kedves olvasó.

Dicső László
polgármester

A Norvég Alapról dióhéjban

Norvégia, Izland és Liechtenstein a 94/1/EK, ESZAK határozattal jóváhagyott, az Európai Gazdasági Térségről (a továbbiakban: EGT) szóló megállapodás (a továbbiakban: EGT-megállapodás) alapján partnerei az Európai Uniónak (a továbbiakban: EU). A megállapodás lehetővé teszi az áruk, a szolgáltatások, a személyek és a tőke szabad áramlását a belső piacon.

Az EGT-megállapodás további közös célként fogalmazta meg a társadalmi és gazdasági különbségek csökkentését Európában. Norvégia, Izland és Liechtenstein a megállapodás 1994-es hatályba lépése óta támogatja - alapok létrehozásával - az EU és EGT kevésbé jómódú országainak társadalmi és gazdasági fejlődését. Ezen országok közé tartozik Magyarország is mely a harmadik legnagyobb kedvezményezett.

Mivel a fent felsorolt három ország tagja az EGT-nek, de nem tagja az EU-nak, az EU közösségi költségeihez nem járulnak hozzá, de a közös gazdasági tér előnyeit élvezik. Az alapokat - beleértve a Norvég Alapot is - a három ország azért hozta létre, hogy ily módon vegyenek részt a kontinens gazdasági és társadalmi egységesülésének költségeiből és a hátrányosabb helyzetben lévő államok felzárkóztatásából.

Az alapok célja az EGT gazdasági és társadalmi különbségeinek csökkentése, valamint a kétoldalú kapcsolatok erősítése 16 észak-, közép- és dél-európai uniós tagállammal. Az alapokon keresztül Norvégia, Izland és Liechtenstein - a Donorok - hozzájárul az olyan alapvető európai értékek erősítéséhez, mint a demokrácia, a tolerancia és a jogállamiság.

A Donorok és az EU megállapodnak a teljes hozzájárulás mértékéről, továbbá az egyes kedvezményezett országokra jutó támogatások összegét illetően is.

A nemzeti kiosztás során a Donorok minden egyes kedvezményezett országgal megtárgyalják a programterületeket, a célkitűzéseket, valamint az egyes programokra fordítandó támogatások nagyságát és megegyeznek.

A megállapodások alapja a kedvezményezett országok nemzeti szükségletei és prioritásai, valamint a donor országokkal való együttműködés lehetőségei.

A Nemzeti Kapcsolattartó felel minden kedvezményezett országban a programok átfogó irányításáért. A programokat a Program Operátorok fejlesztik és kezelik, gyakran a donor országokból való partnerrel együttműködésben. A legtöbb projekt a Program Operátorok által kiírt pályázat útján kerül kiválasztásra.

Az Alapok kedvezményezettjeinek köre tükrözi az EU Kohéziós Alap által meghatározott kritériumokat, amelyek azokat a tagállamokat célozzák, ahol az egy főre jutó bruttó nemzeti jövedelem alacsonyabb, mint az EU átlag 90%-a. Az alapokból támogatást kapnak az EU-hoz a 2004-es bővítés során, vagy azt követően csatlakozott államok és három további déli tagország, a támogatásból azonban kimaradnak azok az országok, amelyek 2004 előtt csatlakoztak az EU-hoz.

A három ország által nyújtott pénzügyi hozzájárulások a Finanszírozási Mechanizmus (1994-1998), a Finanszírozási Eszköz (1999-2003), valamint az EGT és Norvég Alapok (2004-2009 és 2009-2014) keretein belül valósultak meg.

2004 óta két különálló mechanizmus működik: az EGT Alap és a Norvég Alap. Az EGT Alap 95,8%-a, a Norvég Alap pedig teljes egészében norvég hozzájárulásból származik.

A Finanszírozási Mechanizmusok 2009-2014 (más néven: EGT Alap és a Norvég Alap 2009-2014) szóló megállapodások során fő célkitűzésként jelent meg, a társadalmi és gazdasági különbségek csökkentése mellett, a donor és a kedvezményezett országok közötti kétoldalú kapcsolatok erősítése is.

Magyarország, a Norvég Királyság és a Magyar Köztársaság között a Norvég Finanszírozási Mechanizmus 2009-2014-es időszakának végrehajtásáról szóló együttműködési megállapodást a 236/2011. (XI. 15.) Korm. rendelettel iktatta a hazai jogszabályok sorába.

A HU11-0005-A1-2013 azonosítószámú, Mintaprogram a minőségi időskorért elnevezésű projektet a 2009-2014-es időszak finanszírozási mechanizmusa alapján valósul meg.

Az alapok 2004-ben kezdték meg működésüket Magyarországon. Az első öt éves támogatási periódus 2009-ig tartott.

Magyarországra a második - 2009-2014 - finanszírozási időszakban összesen 153,3 millió euró támogatás érkezett. Ebben a támogatási időszakban az alapok összesen 12 projekten keresztül nyújtanak támogatást: ebből hét az EGT Alaphoz, öt pedig a Norvég Alaphoz tartozik. Kiemelt területnek számít a civil társadalom megerősítése, a zöld vállalatok versenyképességének növelése, alkalmazkodás az éghajlatváltozáshoz, valamint a kutatási együttműködések a kutatás-alapú tudás növelése érdekében.

2015. július 20-án a norvég Külügyminisztérium bejelentette, hogy Norvégia és az EU megállapodást kezdeményezett az EGT és Norvég Alapok új periódusára. A támogatási periódus öt évről hét évre (2014-2021) emelkedett. A kizárólag Norvégia által finanszírozott Norvég Alap támogatásainak összege évi 179,1 millió euró, míg az EGT Alap évi 221,2 millió euró lesz a 2014-2021 időszakban.

A támogatások a kutatáson, az oktatáson és az növekvő európai munkaerő-piaci mobilitáson keresztül az innováció és a növekedés előmozdítására fognak koncentrálni. Norvégia bővíteni fogja donor országokkal való együttműködését az igazság- és belügy területén is. Ez Európa migrációval kapcsolatos kihívásaira irányuló erőfeszítéseire is vonatkozik. Létrehozásra kerül egy regionális alap is, mintegy 850 millió norvég korona összegben. Ez az alap a határokon átnyúló európai kihívások megoldásához nyújt segítséget.

Az EGT és Norvég Alapok 2009-2014 programjai 2017-ig zajlanak. Több mint 80 program valósul meg a Donor országok állami szerveivel való együttműködésben. A projektek több mint 20%-ának van partnere Norvégiában, Izlandon vagy Liechtensteinben

Projektünk, melyben a Norvég partnerrel szorosan együttműködünk, a „Kapacitásfejlesztés és intézményközi együttműködés” programterületre kiírt – kizárólag a Norvég Alap által finanszírozott – programterületre benyújtott pályázat alapján elnyert támogatásból valósul meg.

Az elnyert támogatás összege:1.040.748,- €.

A norvég idősgondozás rendszere

Egy, a világ valamennyi földrészére kiterjedő kutatás tanúsága szerint, Norvégiában a legjobb megöregedni.

Ebben az országban nagyon jól szervezett az idősek ellátása. Hagyományos az állami gondoskodás és komoly kampányokat folytatnak a közösségi médiában, hogy a társadalom minden rétege tisztában legyen a kérdés fontosságával.

Norvégia lakossága 5.300.000 fő körül mozog és növekvő tendenciájú. A születési ráta 2001 óta 12 ezrelék fölötti, 2010-ben 12,6 ezreléket ért el, a halálozási ráta 2004 óta 9 ezrelék

alá csökkent, 2010-es értéke 8,5 ezrelék. A termékenységi arány 1,95 volt, a csecsemőhalálozás 2,6 ezrelék. A születéskor várható átlagos élettartam növekvő tendenciájú, és 2010-ben elérte az eddigi legmagasabb értékét: férfiaknál 78,9, nőknél 83,2 évet. A várható élettartam növekedésében komoly szerepe van a vezető halálokok – keringési és a daganatos betegségek – okozta mortalitás számottevő csökkenésének.

Jellemző demográfiai tendencia a lakosság elöregedése. A 65 éven felüliek a lakosság 15 százalékát teszik ki. Az arány jelenleg viszonylag stabil, de további növekedése várható. Norvégia adóalapú egészségügyi rendszere állami szintre és helyhatósági szintre oszlik. Míg a központi kormányzat elsősorban jogalkotói és finanszírozói hatáskört tölt be, az egészségügyi szolgáltatások nyújtása a regionális hatóságok és a helyi önkormányzatok feladata.

A norvég egészségügyre jellemző, hogy 18 éves korig és az ellátó központokban lakók számára ingyenes az egészségügyi ellátás, amelyek felelőse a megye. Mindenki más számára a magánorvosi rendszer biztosít ellátást.

Az Egészségügyi Igazgatóság irányítása alatt állnak az önkormányzatok, melyek hatáskörébe tartozik az alapellátás, beleértve a fogyatékossággal élők és az idősek gondozását, valamint a szakellátás felelős szervei, a kormányzati tulajdonban lévő regionális egészségügyi hatóságok.

Az önkormányzatoknak az alapellátás irányításában betöltött szerepét az Egészségügyi Minisztérium a Helyhatósági Igazgatási és Regionális Fejlesztésügyi Minisztériummal közösen felügyeli.

Az önkormányzatoknak jelentős szerep jut az idősellátásban. Az elöregedő társadalom, megkívánja, hogy az idősügyi politika alkalmazkodjon az igényekhez.

A Norvég idősellátási rendszerben is megtalálhatók a nálunk is jelen levő intézmények, úgymint a bentlakásos intézmények, vagy speciális apartman házak, működik a mi nappali ellátásunkhoz hasonló nappali ellátás és a jelzőrendszer is.

Lényeges különbség a Magyarországi rendszerekhez képest, hogy Norvégiában igen jelentős hangsúlyt helyeznek a prevencióra, hozzásegítve ezzel az időskorúakat aktivitásuk megőrzéséhez.

Ennek is köszönhetően Norvégiában egyre nő az otthon ellátottak száma. Jelentős még, hogy az idősgondozás terén többféle új típusú technikát, technológiát használnak fel.

Norvégiában a nyilvántartások szerint kb. negyvenezer ember él bentlakásos otthonokban vagy speciális apartman-házakban. Ez a szám nem növekszik, mivel folyamatosan nő az otthoni ellátottak száma. Az idősotthonok pénzügyeit normatív támogatási rendszer fedezi, a fenntartó önkormányzat költségvetésén belül. Az egészségügyi szolgáltatás az idősek részére ingyenes, de a gondozóházakban lakók jövedelmük szerint fizetnek az ellátásért, mely nem lehet magasabb mint jövedelmük 75%-a.

A bentlakásos intézményekbe, vagy az erre a célra kialakított apartman-házakba történő beköltözéskor nem kell ún. beugrót fizetnie a beköltözőnek, és lehetőség van arra, hogy csak rövidebb, meghatározott időre költözzön be az időskorú az otthonokba vagy apartman-házakba. Ez esetben napidíj fizetésére is van lehetőség.

A bentlakásos intézményekben történő ellátást az állandó gondozásra szorulók, a speciális apartmanokat pedig olyan idős emberek veszik igénybe akik önállóan képesek ellátni magukat.

Az otthoni ellátások részben ingyenesek, de a takarításért, vagy a bevásárlásért fizetni kell.

A prevenciós ellátás lényege hogy az idősek aktivitásában történt funkcionális romlás esetén növelje az aktív tevékenységet, amellyel az életminőség növelése, illetve megőrzése a fő

cél. A a megelőző munkát, vagy a rehabilitációt erre felkészített trénerek és önkéntes terapeuták végzik, a páciensek által megjelölt célra fókuszálva.

Ezek a célok olyan mindennapi életvitelhez kapcsolódó tevékenységek, amelyeket az idős emberek egyre nehezebben tudtak önállóan elvégezni.

A megelőzés leghatékonyabb módja a mozgás. A rendszeresen mozgó emberek tovább maradnak aktívak. A csoportos tréningek során - mely heti két-három alkalom – a trénerek segítik a megfelelő erőnlét elérését, később pedig annak szinten tartását. A tapasztalatok igen kedvezőek. A csoportban végzett tevékenység során új kapcsolatokat építhetnek ki az idős emberek, akik saját otthonukból érkeztek legtöbbször önként, vagy az orvos javaslatára. A tréning nem csak az erőnlétüket fejleszti, de a kapcsolatok kiépítését is szolgálja. A legfőbb cél, hogy minél tovább otthon maradhassanak az idősek, minél tovább képesek legyenek függetlenül és önállóan ellátni magukat, végezni mindennapi tevékenységüket.

A folyamatosan fejlődő technikák, technológiák is megjelennek az idősgondozásban. Ilyenek például GPS-rendszer kiépítése a demenciában szenvedő betegek részére, vagy logisztikai szolgáltatások biztosítása. Ebbe a körbe tartozik még az éjszakai felügyelet, vagy a közvetlen kommunikáció is.

Érdekes nemzetközi kitekintést ad Széman Zsuzsa: *A tartós idősgondozás alternatívái: technika, környezet*[1] című tanulmányában. Számos ország idősgondozás terén alkalmazott technikai és környezeti megoldások jó példáit mutatja be. Ilyen a Norvégiában alkalmazott Facebook Light program. A program lényegét és tapasztalatait így foglalja össze:

„Célcsoport: a demens idős emberek. A norvég társadalomban, ahol a magas élettartam miatt a demenssé válás esélye fokozott, egy interdiszciplináris kutatói team a betegek társadalmi kirekesztettségét a következőképp fogalmazta meg. „Miért kell a demenciával élő embereket a tömegkommunikációból és az új típusú web alapú kommunikációból kizárni, s ezzel társadalmi kirekesztettségüket fokozni?" Válaszként a SINTEF[30] mérnökei 2011-től folyamatosan fejlesztik a demens idősek mindennapi életvitelét és a kommunikációjukat segítő web alapú programot. Az eddigi tesztek a következőket bizonyították: a) az egyszerű kommunikáció növelte az idős biztonságát; b) lerövidítette a gondozás időtartamát; c) a demens ember családdal, külvilággal való kapcsolata erősödött; d) ez pozitív hatást gyakorolt a kedélyállapotára, az egészségi állapota javult; e) ami megkönnyítette mind a formális, mind az informális gondozó munkáját."

Projektünk a „Mintaprogram a minőségi időskorért" fontos eleme az, hogy olyan új, az idős emberek és gondozóik mindennapjait megkönnyítő megoldásokat keressünk és találjunk, melyek módszerként - jó gyakorlatként – terjeszthetők.

A hazai idősgondozás rendszere

Egy, 2013-ban készült hazai tanulmány szerint: „Az idősödés nem önmagában véve problematikus, hanem abból a szempontból, hogy sem a gazdaság, sem a társadalmi ellátórendszerek nem készültek fel átfogó reformokra az ellátórendszerek fenntarthatósága érdekében."

Hazánkban a születéskor várható élettartam – a Központi Statisztikai Hivatal adatai szerint –férfiak esetében 70,50 év volt, nőknél 78,11 év. A 60 éves korban várható élettartam férfiak esetében 16,79 év, nőknél pedig 21,56 év.

[1] http://www.esely.org/kiadvanyok/2015_1/2015-1_2-1_szeman_tartos_idosgondozas.pdf (letöltés:2016.08.07.)

Magyarországon a 65 éves és idősebb népesség aránya 16,7%. 2011-ben a 65 éveseknek a 14 éves és fiatalabb gyermekekre jutó – 100 főre számított – száma 115 volt. A népességelőreszámítások szerint 2050-re 29,4 százalék, 2060-ra 31,9 százalék lesz az idősebb korosztályok aránya, ami hasonló az európai uniós átlaghoz.(KSH adatok)

Magyarország Alaptörvénye értelmében a magyar állam külön védelemben részesíti az időseket. Az Alaptörvény XIX. cikk 4) bekezdése szerint „Magyarország az időskori megélhetés biztosítását a társadalmi szolidaritáson alapuló egységes állami nyugdíjrendszer fenntartásával és önkéntesen létrehozott társadalmi intézmények működésének lehetővé tételével segíti elő."

Az Országgyűlés 2009-ben Idősügyi Nemzeti Stratégiát fogadott el 81/2009 (X.2.) OGY határozatával, majd a stratégiához kapcsolódó Cselekvési Tervet az 1087/2010. (IV. 9.) OGY határozattal fogadta el.

A hazai időspolitika célkitűzései hosszú távúak, a jelenre és a jövőre is fókuszálnak. Legfőbb céljai a születéskor várható élettartam növekedésének elősegítése, az egészségben eltöltött évek számának növelése, az aktív élet fenntartása, az időskori jövedelembiztonság megteremtése, a társadalmi integráció erősítése, a különböző szolgáltatások összehangolása az idősödők és idősek szükségleteinek és érdekeinek figyelembevételével.

A demográfiai változások és az individualizációs folyamatok azt is jelentik, hogy a családok egyre kevésbé tudják betölteni a természetes védőháló szerepét, a gondozási funkciókat, emiatt az intézményes ellátások aránya és jelentősége növekszik.

Az időskorral kapcsolatos szemléletváltozásra van szükség. A Nemzeti Idősügyi Stratégia (NIS) társadalomképének alapja: hogy minden korcsoportnak megfelelő esélye legyen teljes értékű aktív és méltó életre, az élet utolsó szakaszának humánus befejezésére.[2]

Hazánkban az 1993. évi III. törvény határozza meg az idősek által igénybe vehető szolgáltatásokat. A törvény egyik alapvető funkciója az állam felelősségének meghatározása, a szolgáltatások, ellátások körének definiálása. Szükséges az is, hogy az állam a szolgáltatók lehetséges körét az önkormányzati intézmények mellett kibővítse egyházi és magánfenntartású intézményekkel. Az állam elsősorban, mint finanszírozó, a települési önkormányzatok, vagy mint a szolgáltatást megszervezők, vagy mint szolgáltatók vannak jelen a rendszerben, de végső soron az ellátási kötelezettség e törvény szerint egyértelműen az önkormányzatoké.

Az időskorúak – jogszabály által meghatározott rászorultsági alapon – több típusú támogatásban részesülhetnek Magyarországon.

Ezek lehetnek pénzbeli és természetbeni ellátások, vagy időseknek nyújtott szociális szolgáltatások.

Pénzbeli ellátások

A járási hivatal az időkorúak részére, vagy rájuk való tekintettel időskorúak járadékát, foglalkoztatást helyettesítő támogatást, egészségkárosodási és közgyógyellátást, ápolási díjat állapíthat meg.

A települési önkormányzat képviselő-testület a törvényben és a települési önkormányzat rendeletében meghatározott feltételek szerint települési támogatást állapít meg.

[2] Idősellátási sztenderdek - Területi Szakértői Csoport, Bentlakásos Idősellátás – Nemzeti Család és Szociálpolitikai Intézet TÁMOP 5.4.1

A kérelmet a képviselő-testület hatáskörébe tartozó ellátás esetén a kérelmező lakcíme szerint illetékes települési önkormányzat rendeletében meghatározott szervnél, a fővárosi és megyei kormányhivatal járási hivatala hatáskörébe tartozó ellátás esetén a kérelmező lakcíme szerint illetékes járási hivatalnál kell benyújtani.

Természetben nyújtott szociális ellátások

Természetbeni szociális ellátásként a járási hivatal alanyi közgyógyellátást, normatív közgyógyellátást, és egészségügyi szolgáltatásra való jogosultságot állapíthat meg.

Az időskorú halála esetén, a haláleset helye szerint illetékes települési önkormányzat képviselő-testülete - a halálesetről való tudomásszerzést követő huszonegy napon belül - gondoskodik az elhunyt személy közköltségen történő eltemettetéséről, ha nincs vagy nem lelhető fel az eltemettetésre köteles személy, vagy az eltemettetésre köteles személy az eltemettetésről nem gondoskodik.

Szociális szolgáltatások

A szociálisan rászorultak részére személyes gondoskodást az állam, valamint az önkormányzatok biztosítják. A személyes gondoskodás magában foglalja a szociális alapszolgáltatásokat és szakosított ellátásokat.

Szociális alapszolgáltatások

- - falugondnoki és tanyagondnoki szolgáltatás,
- - étkeztetés,
- - házi segítségnyújtás,
- - jelzőrendszeres házi segítségnyújtás.

Személyes gondoskodás körébe tartozó szakosított ellátások

- az ápolást, gondozást nyújtó intézmény, (idősotthonok)

Az alapszolgáltatások megszervezésével az állam és a települési önkormányzat segítséget nyújt a szociálisan rászorulók részére saját otthonukban és lakókörnyezetükben önálló életvitelük fenntartásában, valamint egészségi állapotukból, mentális állapotukból vagy más okból származó problémáik megoldásában.

Falugondnoki és tanyagondnoki szolgáltatás

A falugondnoki, illetve tanyagondnoki szolgáltatás célja az aprófalvak és külterületi vagy egyéb belterületi, valamint a tanyasi lakott helyek intézményhiányából eredő hátrányainak enyhítése, az alapvető szükségletek kielégítését segítő szolgáltatásokhoz, közszolgáltatáshoz, valamint egyes szolgáltatásokhoz való hozzájutás biztosítása, továbbá az egyéni, közösségi szintű szükségletek teljesítésének segítése.

Étkeztetés

Az étkeztetés keretében azoknak a szociálisan rászorultaknak a legalább napi egyszeri meleg étkezéséről kell gondoskodni, akik koruk miatt azt önmaguk, illetve eltartottjaik részére tartósan vagy átmeneti jelleggel nem képesek biztosítani.

A jogosultsági feltételek részletes szabályait a települési önkormányzat rendeletben határozza meg.

A házi segítségnyújtás

Házi segítségnyújtás keretében a szolgáltatást igénybe vevő személy saját lakókörnyezetében kell biztosítani az önálló életvitel fenntartása érdekében szükséges ellátást. A házi segítségnyújtás keretében az igénylő szociális segítést vagy személyi gondozást kap a lakókörnyezeti higiénia megtartásához, a háztartási tevékenységhez, segítséget kap a veszélyhelyzetek kialakulásának megelőzésében és a kialakult veszélyhelyzet elhárításában.

Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás a saját otthonukban élő, egészségi állapotuk és szociális helyzetük miatt rászoruló, a segélyhívó készülék megfelelő használatára képes időskorúak részére az önálló életvitel fenntartása mellett felmerülő krízishelyzetek elhárítása céljából nyújtott ellátás.

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás biztosítja az ellátott személy segélyhívása esetén az ügyeletes gondozónak a helyszínen történő haladéktalan megjelenését, a segélyhívás okául szolgáló probléma megoldása érdekében szükséges azonnali intézkedések megtételét, szükség esetén további egészségügyi vagy szociális ellátás kezdeményezését.

Ápolást-gondozást nyújtó, tartós bentlakást biztosító intézmények

Ha az életkoruk miatt rászoruló személyekről az alapszolgáltatások keretében nem lehet gondoskodni, a rászorultakat állapotuknak megfelelő gondápolást, gondozást nyújtó intézményekben, idősotthonokban kell elhelyezni. Az idősotthonok lehetnek az önkormányzat, vagy egyéb pl. egyházi szervezetek, alapítványok fenntartásában illetve működtetésében is.

Idősek otthonában az önmaguk ellátására nem, vagy csak folyamatos segítséggel képes személyek napi legalább háromszori étkeztetéséről, szükség szerint ruházattal, illetve textíliával való ellátásáról, mentális gondozásáról, egészségügyi ellátásáról, valamint lakhatásáról az ápolásáról, gondozásáról gondoskodnak, feltéve, hogy ellátásuk más módon nem oldható meg.

Az idősek otthonában a napi 4 órás gondozási szükséglettel rendelkező, de rendszeres fekvőbeteg-gyógyintézeti kezelést nem igénylő, a rá irányadó öregségi nyugdíjkorhatárt betöltött személy látható el. A nyugdíjkorhatárt betöltött személlyel az ellátás igénylésekor a legalább egy éve együtt élő házastársa, élettársa, testvére és fogyatékos közeli hozzátartozója a gondozási szükséglet hiányában is felvehető, ha vállalja a szolgáltatási önköltséggel azonos mértékű térítési díj megfizetését.

Vannak olyan bentlakásos ápolást nyújtó intézmények, amelyet az idősek nem szociális-, hanem piaci alapon vehetnek idénybe. Ezek emeltszintű ellátást biztosító intézmények, vagy apartmanok, melyeket erre szakosodott vállalkozások működtetnek.

A prevenció a Magyar idősgondozásban is egyre nagyobb szerepet kap. Az Idősügyi Nemzeti Stratégiában elsődleges célcsoportot képeznek a mai idősebb generáció tagjai. De a stratégia rámutat arra is, hogy az aktív időskor lényege éppen a generációk közötti szerves kapcsolatban és kölcsönös támogatásban rejlik. A középkorú és a fiatalabb generációk számára sem közömbös az idősek aktivitása, életminősége, a saját majdani időskoruk lehetőségei.

Az egészséges életmód és a sportolás népszerűsítésére több terv is kidolgozásra került:

A **Semmelweis Terv**ben és a **Nemzeti Népegészségügyi Program**ban rögzítésre került a folyamatosan növekvő számú idős lakosság életminőségének javítása, szemléletváltás az időskort illetően, az időskor mint értékes, aktív életszakasz kiemelt figyelemmel kisérése, az egészségügyi ellátórendszer idősbaráttá tétele és az idősek bevonása a helyi közösségek életébe, valamint az egészségfejlesztés különböző formáinak megteremtése.

„Tízezer Lépés” Program

Az egészséges életmóddal, egészségtudatossággal foglalkozó programok keretében meghirdetésre került a „Tízezer Lépés” Program, amelynek célja, hogy a résztvevő szervezetek minden évben legalább 20 alkalommal rendezzenek gyalogló eseményt a tagjaiknak, ezzel ösztönözve őket a rendszeres testmozgásra. A programhoz nyugdíjas életmód-tanácsadás is kapcsolódik.

Országos Botos Gyaloglás Program

Az Országos Botos Gyaloglás Programot először 2008-ban hirdette meg a sportért felelős minisztérium, majd 2009-ben a Magyar Szabadidősport Szövetséggel és a Magyar Természetbarát Szövetséggel közösen indította útjára a programot. Hatására több tízezer magyar lakos ismerkedhetett meg aktívan az „északi gyaloglással”. A résztvevők közel 70%-a 50 év feletti.

S végül ismerjenek meg egy hazánkban elterjedt, az idősgondozást segítő jó gyakorlatot:

Széman Zsuzsa: A tartós idősgondozás alternatívái: technika, környezet[3] című tanulmányában, egy Magyar programot is bemutat, mely jól működik. A „Webnővér” program az idős embereket gondozókra illetve a gondozásra szorulók családtagjaira fókuszál.

Célcsoportja: az idős embert gondozó, ápoló családtagok, és az informális gondozók. A Magyar Máltai Szeretetszolgálat (az Európai Unió Central Europe program támogatásával) a HELPS-projekt keretén belül 2014 elejére fejlesztette ki ezt az ingyenesen hozzáférhető weboldalt, amely oktatófilmekkel adja át az ismereteket a szaktudással nem rendelkező családtagoknak. Az oldalon egy ún. szolgáltatási térkép is található, amely információt ad a lakóhely közelében a gondozáshoz szükséges szolgáltatásokról. Továbbá lelki, táplálkozási, jogi és gondozási tanácsokkal segíti az informális gondozót.

Alsómocsoládon a felsorolt - szociális alapon működő – valamennyi szociális szolgáltatást az önkormányzat biztosítja. A „Mintaprogram a minőségi időskorért” program célja, hogy ezeket a szolgáltatásokat magasabb szintre emeljük, illetve preventív módszerek kidolgozásával és bevezetésével elősegítsük hogy minél több ember tudjon idős korában is minőségi életet élni.

Alsómocsolád Önkormányzatának tapasztalatai az idősgondozásban

Önkormányzatunk megalakulásakor célul tűzte ki, hogy segítségül hívja és kiaknázza polgárai patriotizmusát, kreativitását, összefogását, és megpróbál új értelmet adni a ”kistelepülési létnek”, pezsgőbbé, élhetőbbé téve azt.

1991. január 1-ején önálló polgármesteri hivatalt hoztunk létre, hogy ezzel is közelebb kerüljünk a településen élőkhöz. „Szolgáltató” hivatalt képzeltünk el – és valósítottunk meg - mely nem csak a klasszikus közigazgatási feladatokat látja el, hanem egyéb szolgáltatásokkal is a lakosság rendelkezésére áll.

Munkánkat a kezdetektől segítették a község lakói. Mindenben számíthattunk az idősebb korosztály segítségére lelkesedésére is.

A község lakóinak közel egyharmada nyugdíjas. Sokan élnek egyedül, szükségük van eseti illetve állandó segítségre.

Önkormányzatunk a segítségnyújtás számtalan formáját kínálja az idős embereknek.

[3] http://www.esely.org/kiadvanyok/2015_1/2015-1_2-1_szeman_tartos_idosgondozas.pdf (2016.08.07.)

Van olyan, melyet igényelni lehet, Pl. házi segítség nyújtás különféle formái, étkezés biztosítás, szervezett utazásokon történő részvétel ügyek intézésében történő segítségnyújtás.

Van olyan melyeket, választhatnak, Pl. rendezvényeken, ismeretterjesztő előadásokon, képzéseken történő részvétel.

S van olyan, mely kérés nélkül megilleti az időskorú embereket, Pl. az állandó odafigyelés, vagyontárgyaik biztonságnak őrzése.

Alsómocsolád Község Önkormányzata 2009-ben koncepciót dolgozott ki az „Alsómocsolád községben élő időskorúak életminősége javításának lehetőségeiről" tárgyában. A koncepció megalkotásának célja az volt, hogy egyrészt az addigra kialakult, az időskorúak részére biztosított támogatási formákat rendszerezze, és tovább fejlessze, másrészt felvázolja a következő tíz esztendő feladatit.

Mivel az Alsómocsoládon élők közel egyharmada időskorú, az önkormányzat szinte megalakulásával egyidőben 1991-ben felmérte a község valamennyi lakójának igényét, szükségletét. Az igényfelmérés – összegezve az időskorúak által adott válaszokat - a következőket tükrözte:

Az időskorba kerülőknek egyre kevesebb gyermeke, egyre kevesebb unokája van. Ők maguk is különböző gyermekszámú családból származnak, kevesebb hozzájuk hasonló korú testvérük és unokatestvérük van.

Így, a kiterjedt családi támogató rendszer egyre kevesebb személyre korlátozódik. A megnövekedett mobilitás pedig még ezt a kisebb létszámú családot is megosztja földrajzilag. Ebből az következik, hogy a kapcsolatok szűkülésével a szubjektív, informális és érzelmi alapon nyújtott támasz fogyatkozik, ami csupán anyagi eszközökkel nem helyettesíthető.

Megpróbáltunk ezért az anyagi támogatáson túl egyéb támogatási formákat bevezetni.

A község ünnepein, az időskorúakat is ünnepelni hívtuk. Segítettünk ügyes-bajos dolgaik intézésében. Figyeltünk rájuk. Létrehoztuk az „Életet az Éveknek" Nyugdíjas klubot, és elindítottuk a falugondnoki szolgálatot. Lassan az önkormányzat az időskorúak mindennapi részészévé vált és ez történt fordítva is.

Döntések előtt kikértük az időskorúak véleményét, feladataink meghatározásában bevontuk őket. Gyakran beszélgettünk velük a régi időkről és a jelenről. Ennek eredményeként, lassan beengedtek minket a mindennapjaikba.

A beszélgetések és egyéb együttlétek során egyre inkább körvonalazódott, hogy az időskorúakkal való foglalkozás igen bonyolult, összetett ismereteket kívánó tevékenység, ezért különféle szakembereket vontunk be a közös munkába. Pedagógust, lelkészt, orvost, dietetikust, mozgásterapeutát. Elfogadtuk, mindazon bármilyen képzettségű, segíteni és tenni akaró munkáját, aki úgy érezte tud tenni az ügy érdekében.

Minden lehetséges alkalommal, rendezvényen, vagy személyes találkozás során a felmerült problémát, igényt feljegyeztünk.

1995-től elkezdtünk következetesen, komplex módon gondolkodva, foglalkozni a község időskorú polgárainak helyzetével, életminőségűk javítása lehetséges módjaival. Figyelemmel kísértük és tanulmányoztuk a Kormány intézkedéseit, és megpróbáltuk átültetni az abban foglaltakat.

Legfontosabbnak az alábbiakat ítéltük a Kormány intézkedései közül, hogy: 1996-ban kormányrendelet alapján megalakult az Idősügyi Tanács.1997-ben az Európai Unió Szakorvosi Bizottsága felvette szakmai listájára a geriátriát, mely ezt követően Magyarországon is befogadottá vált a gerontológia tudománya mellett, annak gyógyítási ágazataként.

2001-re az Idősügyi Tanács elkészítette az idősödési és időskor életminőségét meghatározó szempontrendszer nyilatkozatát, az ún. Idősügyi Chartát, mely négy fejezetben rögzíti a legfontosabb szempontokat:

a.)részvétel a társadalmi tevékenységben,

b.)az anyagi és szociális biztonság,

c.)az egészségügyi és gondozási feladatok és

d.)a jogbiztonság és jogvédettség.

2001 végén az egészségügyi miniszter "Idős-egészségügyi Miniszteri Biztost" nevezett ki és megbízta az idős-egészségügy koordinálásával és az Idős-egészségügyi Program előkészítésének feladataival.

Mindkét Chartát tárcaközi egyeztetés után beterjesztették a kormányhoz és az országgyűléshez, azzal a céllal, hogy megalapozzon egy jövőbeni Idősügyi Törvényt.

Az idősügyi szempontok és igények bekerültek a Johan Béla Népegészségügyi Programba, valamint az ún. KINCS-be (Kormányzati Idősügyi Nemzeti Cselekvési Program), mely szorosan kapcsolódik a Nemzeti Fejlesztési Programhoz, figyelemmel az EU csatlakozásra.

2006-ban az Idősügyi Charta szempontjainak figyelembe vételével ismételt felmérést végeztünk, a község időskorú lakói körében. A kérdések összeállításában több szakember részt vett. A felmérést az Őszi Fény Idősotthonba beköltözők körében is elvégeztük.

A felmérés eredményeként az időskori életminőség vonatkozásában a következő konklúziókat vontuk le:

- Az idős emberek a kor előre-haladtával mindinkább különböznek egymástól, nincs úgynevezett egységes öregedési minta.
- Az időskor egyik legnagyobb problémáját a krónikus megbetegedések képezik
- A krónikus betegségek rontják a leginkább az időskorúak önállóságát, tevékenységét, kapcsolatvilágát, öngondoskodását és nem utolsó sorban lelki egészségét.
- Mind az időskori normál változások, mind a betegségek, mind pedig a civilizáció társadalmi változásai jelentősen hozzájárulnak az időskori "magányosság" kialakulásához.
- A magányosság elsődlegesen lélektani zavarként jelenik meg, akkor, ha az időskorú a valakihez, valamihez és valahová tartozás szükségletét nem tudja kielégíteni.
- Az így kialakuló frusztrációs feszültség megbontja a testi-lelki-szociális egészség homeosztázisát, és a normál idősödési változások mellett ún. "magány-betegségeket" (depresszió, pszichoszomatikus károsodás és ezek szövődményei) indíthat el.

Az adatok összesítését és feldolgozását követően, a következő szükségletek merültek fel:

- Egészségügyi, ápolási szükségletek,
- gondozási szükségletek,
- lelki szükségletek,
- valahová tartozás szükséglete,
- financiális szükségletek,
- megfelelő energia tartalmú étrend szükséglete.

A községben élő időskorúak fenti szükségleteit egyrészt az önkormányzat által működtetett intézmények által nyújtott szolgáltatások, másrészt a helyi programok biztosítják.

Intézményi háttér

Alsómocsolád Község Önkormányzata, megalakulását követően - tekintettel arra, hogy nem volt semmilyen közösségi céloknak megfelelő épülete- arra törekedett, hogy létrehozzon egy a község lakóit teljes mértékben kiszolgáló intézményrendszert.

Az első intézmény a 2004. június 7-én átadott Faluház volt. Itt kapott helyt a Polgármesteri Hivatal, és a Teleház, később a Posta. Az időskorúakat összefogó „Életet az Éveknek" nyugdíjas klub is irodát kapott az épületben. A ház aulája 80 – 100 fős rendezvények, kiállítások megtartására alkalmas. A község könyvtára is ebben a házban működik.

2006. augusztus 26-án került átadásra a Vendégház és Konferencia központ, mely helyi és regionális képzések, tanácskozások színhelye. Az épületben tartják az időskorúak havi rendszerességgel összejöveteleiket. Rendezvényeik többségének is ez a ház ad otthont. Itt működik a „Szintér" Művelődési ház is. Rendezvényeit gyakran látogatják az időskorúak. Az épület - bármilyen célra történő - használatáért fizetniük nem kell.

A konferencia központtal egy napon került átadásra az Őszi Fény Idősek Otthona, mely 42 idős embernek nyújt valódi otthont. A házban működött az időskorúak nappali ellátása 2008-ig, míg a Szolgáltató ház meg nem épült melynek közösségi tere szolgálja a továbbiakban a nappali ellátást.

2008-ban készült el az Egészségház, mely nem csak az orvosi rendelőnek ad helyt, hanem jól felszerelt tornaszobával is várja az időskorúakat.

Kikapcsolódásra kellemes helyszín, a 2005. ében megvalósult Erdei Tornapálya, ahol ki lehet próbálni a tornaeszközöket. A sétányt a parkredő állat-, és növény világát bemutató táblák szegélyezik. Középpontjában a patak mellett tűzgyújtó hely várja az idelátogatókat. Eső ellen véd a legalább húsz fő befogadására alkalmas filagória. A WC használat is megoldott.

A faluban pedig a szabadtéri fittnesz pálya biztosít lehetőséget a rendszeres mozgásra.

A szükségletek kielégítésének financiális-, és humán erőforrásai

Az önkormányzat tárgyévi költségvetéseiben biztosít megfelelő forrást az időskorúak szociális ellátásához, és a fent bemutatott intézményrendszer megfelelő színvonalon történő zavartalan működtetéséhez. A költségvetésben többek között az időskorúak támogatására minden évben un. civil alapot különít el. Az önkormányzat átvállalja szemétszállítás díját, és szennyvíz-elvezetés díjának egy részét. Biztosítja az idősotthon és a falugondnoki szolgálat buszainak folyamatos működtetését.

Az önkormányzat saját forrásait Pályázati forrásokkal egészíti ki, megteremtve ezzel annak lehetőségét, hogy az időskorúk a szolgáltatások túlnyomó többségét térítés mentesen vehessék igénybe.

Az önkormányzat megteremtette az időskorúak részére biztosított szolgáltatások ellátásához szükséges szakképesítéssel rendelkező humán erőforrást is.

Az idős emberek ápolását gondozását 8 szakképzett ápoló 1 mentálhigiénés munkatárs, 1 mozgásterapeuta, 1 foglakozás-szervező végzi. Étkezésüket 5. fős konyhai személyzet biztosítja, az étel megfelelőségét dietetikus szakember ellenőrzi. Két menüből lehet választani, és az orvos által előírt diétás menüt is elkészítik. Az étel kiszállításáról és az idős emberek ügyeinek igény szerinti intézéséről a falugondnok gondoskodik. Programjaikat a Teleház vezetője szervezi és segíti.

Programjaink

„Személyre szabottan”

A program célja az, hogy egyénenként ismerjük meg az időskorúak igényeit, és a gondozási programot személyre szabottan határozzuk meg.

Minden idős ember részére a tőle kapott információ alapján személyes gondozási tervet készítünk. Biztosítjuk, hogy a szükségleteinek megfelelő gondozásban részesüljön, életvitelében megfelelő szakemberek segítsék.

„Jó pap holtig tanul ”

Fontosnak tartjuk a szellemi frissesség megőrzését. Ennek érdekében egyrészt olyan képzéseket szervezünk, melyen elsajátíthatják a modern technikák – számítógép, Internet – használatának módját, másrészt számukra érdekes, általuk kiválasztott témákban évente rendszeresen interaktív előadás sorozatot szervezünk számukra.

„Vigyázó”

Sok az egyedül élő idős ember. Megszervezzük, hogy a polgárőrség tagjain túl is minden egyedül élő idős emberre vigyázzon valaki. Ezzel egyrészt növelhetjük az időskorúak biztonságérzetét, hiszen tudják, hogy figyelnek rájuk és a „vigyázó” észre veszi ha baj történt, másrészt megelőzhetőek a súlyosabb problémák, hiszen a „vigyázó” jelzi ha rendellenességet tapasztal.

„Generációs híd”

A program célja, hogy az itt élő idős emberek és a fiatalok akkor is, ha nincs közöttük rokoni kapcsolat, együtt tevékenykedjenek például virágosításban, a település tisztaságának megőrzésében, de töltsék együtt szabadidejük egy részét is. Ünnepségeken, rendezvényeken együtt lépjenek fel, szervezzenek közös programokat. Fontosnak tartjuk, hogy az idős emberektől a fiatalok hasznos praktikákat, viselkedési formákat, tartást tanuljanak és megismerhessék a régebbi korok szokásait, vagy a község történelmét.

Természetesen az idősek is tanulhatnak a fiataloktól, friss szemléletet, a számukra is nélkülözhetetlen modern eszközök – mobiltelefon, számítógép – kezelését, az Internet használatát.

A fiatalok rendszeresen járnak az idősotthonba beszélgetni a bentlakókkal. Ez évi kezdeményezés a „Fogadj örökbe egy Nagyit.” Ez által még szorosabb kapcsolat alakulhat ki a fiatalok és az idősotthon lakói között.

Az program eredménye, hogy az idős emberek hasznosnak, fontosnak érezhetik magukat.

Az önkormányzatnak az intézményi idősgondozásban tíz éves tapasztalata van. Az „Őszi Fény” Integrált Szociális Intézmény dolgozói kiemelkedő színvonalon végzik munkájukat. Az otthonba szívesen jönnek az időskorúak. Jó híre miatt még a Dél-Alföldi régióból származó gondozottjaink is vannak.

Az Önkormányzat továbbra is kiemelt figyelmet fordít az idősgondozást biztosító intézményrendszer fejlesztésére. a „Mintaprogram a minőségi időskorért” projekt keretében jelentős fejlesztés történik az Őszi Fény Idősek Otthonában.

Az Önkormányzat az elmúlt huszonöt év során különböző tevékenységei elismeréseként számos díjban és kitüntetésben részesült. Közülük az egyik legmegbecsültebb a 2009. évben

az Önkormányzati- és Szociális és Munkaügyi Minisztérium által adományozott „Idősbarát Önkormányzat” díj.[4]

Albert Camus szerint: *Az ősz egy második tavasz, mikor minden levél virággá változik”* Azon munkálkodunk, hogy „leveleink” mind színpompás virággá váljanak a következő évek során.

Az elmúlt 25 év elismerései

Alsómocsolád község Önkormányzata nem csak az Idősgondozás területén ért el jelentős eredményeket.

Településünk az elmúlt huszonöt év alatt „évszázadnyit” fejlődött mely nem csak az önkormányzatiságnak, hanem polgárainak is köszönhető, akik a gondolattól a megvalósításig aktív részesei a folyamatoknak.

Polgáraink mindig azt teszik, amit kell, véleményt nyilvánítanak, dolgoznak, gyermekeket nevelnek, baráti kapcsolatokat ápolnak, s ha alkalom van, szívesen töltik együtt az időt. Ha szükséges, utcát takarítanak, rakják a homokzsákot, védik a veszélyben lévő értéket, segítik a bajba jutottakat.

Polgárainknak köszönhető, hogy a településfejlesztés terén is jelentős sikereket könyvelhetünk el. 2010-ben az Európai Vidékfejlesztési és Falumegújítási Munkaközösség által kétévente meghirdetett Európai Falumegújítási Díjért folyó versenyben 30 európai - osztrák, svájci, német, francia, szlovák, lengyel - településsel vettük fel a versenyt.

Alsómocsolád az utolsó fordulóig versenyben állt a fődíjért, melyet végül is Langenegg-Voralberg (Ausztria) nyert el. Alsómocsolád az ezt követő „a kiemelkedő minőségű, fenntartható, komplex, falufejlesztésért” Európai Falumegújítási díjban részesült.

És dolgozunk még számos egyéb területen, fogékonyak vagyunk az újra, szívesen próbálunk ki új dolgokat, ha az számunkra hasznos lehet.

Az utóbbi nyolc év legjelentősebb díjai a teljesség igénye nélkül.

2009. Magyarországi Falumegújítási Díj- Belügy Minisztérium és a Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium
2009. Idősbarát Önkormányzat- Szociális és Munkaügyi Minisztérium
2009. Ifjúságbarát Önkormányzat- Dél-Dunántúli Regionális Ifjúsági tanács
2010. Európai Falumegújítási Díj II. helyezés
2010. Legjobb Önkormányzati Gyakorlatok Közösségi összefogással a helyi fejlesztésekért a LEADER program keretében kategória I. díj- Települési Önkormányzatok Országos Szövetsége
2013. Az Európai Tanács módszerén alapuló, a Települési Önkormányzatok Országos Szövetsége által meghonosított példát átadó gyakorlatok pályázatán, legjobb Önkormányzati Gyakorlatok Programja keretében a helyi esélyegyenlőségi lehetőségek programja II. helyezést ért el.
2013. Az Európai Tanács módszerén alapuló a Települési Önkormányzatok Országos Szövetsége által meghonosított Példát átadó gyakorlatok pályázatán, a Legjobb Önkormányzati Gyakorlatok Programja keretében, a 2013. évi pályázati kiírásban pályázata alapján Magyar Territoria Innovációs díj

[4] Ugyanebben az évben Dicső László polgármesternek az „Idősbarát Polgármester” kitüntető címet adományozták (szerk.)

2014. „Az Év Fiatalbarát Önkormányzata”- Nemzeti Agrár-szaktanácsadási Képzési és Vidékfejlesztési Intézet
2015. Greennovációs Nagydíj Turizmus, szálloda és vendéglátóipar kategória- Professional Publishing Hungary kiadó
2015. Kerékpáros barát település- nemzeti Fejlesztési Minisztérium
2015. Klímasztár- Magyarországi Éghajlatvédelmi Szövetség
2015. Polgárőr Település- Belügyminisztérium, Országos Polgárőr Szövetség
2015. Családbarát Önkormányzat- Nagycsaládosok Országos Egyesülete
2015. Az év ifjúsági szolgáltató pontja- Tett-Hely Ifjúsági Hálózat
2015. A „Quality Innovation of the Year 2015” pályázat Nemzeti díja
2015. „Quality Innovation of the Year 2015” Európai fődíja

Alsómocsolád - hasonlóan sok száz Magyar kistelepüléshez – a rendszerváltozásig a „szerep nélküli” települések sorába tartozott. Az elmúlt huszonöt év kemény munkája jogosít fel arra, hogy hisszük, a falunknak és a kistelepüléseknek van jövője. Ez a jövő pedig, nem az itt élők számától, hanem cselekvőképességétől függ. Attól, hogy képesek vagyunk-e felismerni s megbecsülni saját értékeiket, képesek vagyunk-e mindezt felmutatni. Képesek vagyunk-e és leszünk-e befogadni mindazt, ami számunkra hasznos, amit az emberi szellem napjainkban bárhol alkot.